GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De Passage

door het **ZUIDERDIEP** in de Stad *Groningen* zal, ten gevolge van de werkzaamheden aan den Haddingeboog, zijn **GESTREMD** op **Maandag, Dingsdag en Woensdag den 18den, 19den en 20sten dezer maand.**

GRONINGEN, 14 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders van Groningen: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, bij enkele Inschrijving aan te besteden, voor het jaar 1857:

a. de **LEVERING van MATERIALEN** voor de **STADSWERKEN** gelegen te *Zuidbroek*, *Wildervank*, *Ameroenische Kanaal*, *Bareveld*, *Stads-Kanaal*, *Stads-Musselkanaal* en *Ter Apel*;

b. de **LEVERING** en **MATERIALEN** voor de **STADSWERKEN** gelegen te *Oude* en *Nieuwe Pekela*, te *Bult*, *Rensel* (*Ulsda*), *Wedde*, enz., bestaande in:

1) EIKENHOUT, de kub. el meskant, boschkant;
2) GREENEN- en VUREN HOUT;
3) STEEN, KALK, CEMENT, ENZ., en
4) RONGEN, SPIJKERS en ander gemaakt IJZERWERK.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, zoomede bij de Heeren R. REIJNDERS, S.ZN., Opzigter van de *Stads Veenen* te *Stads-Kanaal*, en J. G. BORGESIUS, *Stads-Veenmeester* te *Pekela*, bij wien tevens nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De op Zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN zullen ingerigt zijn overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, en vóór of uiterlijk des morgens te negen uur op **Vrijdag den 15den Mei 1857** vrachtvrij aan het RAADHUIS worden bezorgd, terwijl de opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan de laagste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, in het openbaar zal plaats hebben op **dienzelfden dag** des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 30 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PERSONELE BELASTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de UITREIKING van de BESCHRIJVINGSBILJETTEN van de **PERSONELE BELASTING**, voor het Dienstjaar 18$\frac{57}{58}$, volgens art. 1 van het besluit van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie van den 21sten April 1857, no. 12, zal plaats hebben op **VRIJDAG den 8sten Mei** aanstaande en volgende Werkdagen; dat echter, zoo iemand bij het BEZORGEN of TERUGHALEN der BILJETTEN mogt zijn **overgeslagen**, hij zich daarop niet zal kunnen beroepen, maar desniettemin verpligt is, de vereischte verklaringen *vóór of op den 31sten Mei aanstaande* in te dienen ten Kantore van den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN, bij wien de BILJETTEN ter invulling verkrijgbaar zijn; en dat tot **TEGENSCHATTERS** voor de **PERSONELE BELASTINGEN** door Burgemeester en Wethouders zijn benoemd:

AREND GEERTS RIGA,
JOHANNES FENSELING,
JURJEN HEERES,
JOHANNES HERMANNUS MEINARDUS JANSSEN,
CHRISTIANUS RENARDUS NIEKUS, en
FREDERIK WILHELM WICKENHAGEN.

GRONINGEN, 27 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke TOEGANG tot de STADS- of ARMENSCHOLEN dezer Gemeente tegen den 1sten September 1857 verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand MEI aanstaande, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster-Stadsschool, **H. SUIDINGH.**

GRONINGEN, 27 April 1857.

Namens de Schoolcommissie voornoemd:
A. OUDEMAN,
Secretaris.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 16den Mei 1857, 's middags te 12 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Tijdingen uit New-York, loopende tot den 29sten April, deelen mede dat zeven oorlogsschepen van de Vereenigde Staten bevel hebben ontvangen om naar de kust van Nieuw-Grenada te stevenen, ten einde, zoo noodig, de maatregelen te ondersteunen, die genomen zullen worden tot vereffening van het bestaande geschil tusschen die republiek en de Unie. De gezamenlijke scheepsmagt, die Noord-Amerika naar die kust gezonden heeft, telt thans 204 stukken.

(De Engelsche regering zal, blijkens eene verklaring van lord *Palmerston* in het Parlement, eenige oorlogsschepen naar de landengte van Panama afzenden, ten einde voor de Britsche belangen te waken. Op eene vraag, of niet de gelijktijdige aanwezigheid der Engelsche en Noord-Amerikaansche zeemagt in dezelfde wateren tot botsing zou kunnen aanleiding geven, heeft de minister een geruststellend antwoord gegeven. Daar het bewind der Vereenigde Staten verzekerd had, geen grondgebied in Nieuw-Grenada in bezit te zullen nemen, zoo was lord *Palmerston* niet bevreesd voor vijandelijkheden.)

NEDERLANDSCH WEST-INDIË.

Brieven uit Curaçao van den 8sten April l.l. bevatten o. a. het volgende: »Men verwacht hier met ongeduld de eindbeslissing van de wetgevende magt in het moederland, over de emancipatie. Het dralen in deze beslissing stelt het belang van den slaven-eigendom in de weegschaal. De slaven gaan voort om naar de vaste kust te ontvlugten. Vóór 3 à 4 weken zijn er op nieuw 8 à 10 slaven weggevlugt, en de anderen zullen hen volgen zoodra zij er slechts kans toe zien. Zij gelooven niet aan de aanstaande emancipatie, en zeggen, dat men hen maar door ijdele beloften van het ontvlugten zoekt af te houden. De vlugtelingen op de vaste kust aangekomen, begeven zich terstond naar het binnenland, en nemen een' anderen naam aan. Het is niet in het belang van het dunbevolkte Venesuëla om nuttige werklieden weer uit te leveren.

»Er heeft eene botsing plaats gehad tusschen de R. K. geestelijkheid en de vrijmetselaars. Twee vrijmetselaars, die op sterven lagen, de een een Spanjaard en de andere een inboorling van Curaçao, lieten een priester bij zich roepen, die hun de biecht afnam, maar tevens eischte, dat zij afstand moesten doen van de vrijmetselarij, en al de papieren van de orde, die zij onder zich hadden, moesten afgeven. — Dit weigerden zij. — Zij kregen daarom geen absolutie, noch werden hun de sacramenten toegediend; ook de begrafenis in gewijde aarde werd hun niet toegestaan — zij werden op het kerkhof der Protestanten begraven. Een aantal R. Katholijken hebben zich daarop verzekerd van eene rustplaats, door een stuk gronds op het Protestantsche kerkhof te koopen, ten einde zich althans van eene eervolle begravingsplaats te verzekeren."

CHINA.

Aan het Britsche parlement zijn thans van regeringswege nieuwe bescheiden betrekkelijk de Chinesche aangelegenheden medegedeeld. Daaruit blijkt dat de heer *Bowring*, de gouverneur der Engelsche nederzettingen in China, den 9den December l.l. aan den Onderkoning van Fuhkien eene memorie, houdende klagten tegen *Yeh*, den keizerlijken commissaris te Canton, gezonden heeft, met verzoek om ze aan het hof te Peking te doen toekomen. In zijn antwoord zegt de Onderkoning, dat hij te ver van Canton verwijderd is, om naauwkeurige narigten omtrent het aldaar voorgevallene te kunnen inwinnen, en dat hij alzoo niet in staat is om een rapport aan den Keizer te zenden!

Op denzelfden tijd heeft de heer *Bowring* eene gelijkluidende memorie aan den Onderkoning der twee gewesten Keang gezonden, alsmede aan den gouverneur van Keang-su; van den laatste was geen antwoord ontvangen; de eerste heeft afwijzend geantwoord, onder voorgeven dat hij den staat der zaken verergeren zou door er den Keizer mede bekend te maken, en dat *Yeh* en geen ander bevoegd was om de handelsbelangen te behandelen.

Uit deze antwoorden maakt de heer *Bowring* op, dat er bij de Chinesche ambtenaren geen wensch bestond om het terrein der vijandelijkheden uit te breiden.

Verder is mededeeling gedaan van een antwoord van *Yeh* op onderscheidene klagten, die hij van de vertegenwoordigers van Frankrijk en Noord-Amerika ontvangen had wegens de door Chinezen gedane pogingen om de buitenlanders te Hongkong te vergiftigen. *Yeh* verklaart, »dat hij die daden verfoeit maar niet in staat is om de schuldigen op te sporen, en dat zulke voorvallen het gevolg zijn van de talooze verongelijkingen, welke de Chinezen te Hongkong van de Engelschen te lijden hadden en waarvoor op zoodanig eene wijze door de bewoners der omstreek wraak geoefend werd."

Een der merkwaardigste onder de aan het Parlement overgelegde bescheiden is een keizerlijk edict van den 27sten December l.l. De Keizer verklaart daarin, dat de buitenlanders reeds moedeloos geworden zijn door de vaderlandsliefde en de geestdrift der bevolking van Canton, en dat de Engelschen denkelijk spoedig de vijandelijkheden zullen staken, daar zij door de Franschen, de Noord-Amerikanen en de overige natiën van het Westen in het ongelijk gesteld en in den steek gelaten worden.

Verder zegt de Keizer, dat hij *Yeh* gelast heeft den haat tegen de Engelsche barbaren te betoomen, in geval deze uit eigen beweging van gedrag veranderen, maar dat, indien zij in hunne vermetelheid en buitensporigheid mogten volharden, niet anders dan op harde voorwaarden vrede met hen gemaakt moet worden, daar men anders de deur voor verdere en groote eischen zou openstellen.

Eindelijk beveelt de Keizer, dat de overheden van de andere havens, wanneer zij oorlogsschepen van de barbaren zien naderen, dadelijk, zonder nadere voorschriften af te wachten, de noodige maatregelen zullen nemen om de veiligheid der havens voor alle gevallen te verzekeren.

In eene depêche van den 28sten Februarij jl., gerigt aan den Britschen minister van buitenlandsche zaken, zegt de heer *Bowring*, dat de door hem genomen maatregelen van vijandelijken aard, door de vertegenwoordigers der buitenlandsche mogendheden in China algemeen goedgekeurd en door de aldaar gevestigde Engelschen noodzakelijk geacht zijn. »Ik kan gerust verklaren (voegt hij er bij) dat ik veeleer moeite had om aan den wensch van velen naar gewelddadiger en meer verwoestende maatregelen weêrstand te bieden, dan vrees van berispt te zullen worden wegens die waartoe ik de toevlugt genomen heb."

De Britsche gezagvoerder gewaagt ook van een keizerlijk edict, uit hetwelk blijkt dat de Keizer op den 15den Januarij j.l. nog niet gezind was om eenig voor *Yeh* ongunstig rapport aan te nemen.

De vertegenwoordiger van Frankrijk in China, aan wien het laatstgemelde edict medegedeeld is, heeft, naar aanleiding van dat stuk, verklaard dat de dwaze hoogmoed van het Pekingsche hof eene naauwer aaneensluiting der drie mogendheden wenschelijk maakte.

In eene depêche van den heer *Parker*, den commissaris der Vereenigde Staten, aan den heer *Bowring* gerigt, wordt gezegd dat de bron der aanhoudende moeijelijkheden tusschen China en de buitenlandsche natiën gelegen is in China's weigering om Engeland, Frankrijk, Amerika en de andere groote natiën van het Westen als zijne gelijken en vrienden te erkennen en als zoodanig te behandelen. Aangaande dit gewigtige punt, zegt deze depêche, is het Noord-Amerikaansche gouvernement overtuigd, dat de Engelschen gelijk hebben, en is het bereid om met hen zamen te werken.

In een ander schrijven van den heer *Bowring*, hetwelk thans openbaar gemaakt is, leest men het volgende: »Ik houd het voor waarschijnlijk, dat de keizerlijke commissaris *Yeh* zich in zijne tegenwoordige positie zoo lang zal weten staande te houden als wij buiten staat zullen zijn om hem in het naauw te brengen; hij houdt vol, vertrouwende dat een of ander toeval aan de zaken eene voor hem gunstige wending zal geven."

Uit eene depêche van den admiraal *Seymour* van den 15den Maart blijkt, dat ook de Britsche vlootvoogd de aanwending van wapengeweld als het eenige middel beschouwt om de uitvoering der verdragsbepalingen in China te verzekeren en Engelands belangen aldaar weder op een goeden voet te brengen.

RUSLAND.

Een depêche uit Petersburg van gisteren, Woensdag, meldt, dat de Keizerin van Rusland voorspoedig is bevallen van een zoon.

— De inschrijving in de groote spoorweg-onderneming is te Petersburg goed geslaagd. Den eersten dag toch, op welken de inschrijving aldaar was geopend, is reeds voor een derde van het geheele getal der in Rusland uit te geven aandeelen ingeteekend, en op den 1sten dezer, den vierden dag (vermits de inteekening geopend zou blijven tot den 5den Mei) waren niet minder dan 300,000 aandeelen gevraagd, te weten het dubbeide van het geheele getal uit te geven aandeelen der eerste reeks.

De schrijvers van *le Nord* meenen, dat deze en dergelijke feiten het meest afdoende antwoord zijn, 't welk Rusland kan geven op de hatelijke aanvallen van dagbladschrijvers die, 't zij uit onkunde, 't zij uit stelselmatigen tegenstand, de onderneming der Russische spoorwegen in een ongunstig daglicht trachten te stellen of als mislukt willen doen voorkomen.

TURKIJE.

De laatste brieven uit Konstantinopel handelen bijna uitsluitend over de geweldenarijen welke zich in die hoofdstad vermenigvuldigen, in weerwil van de altijd weer op nieuw aangekondigde maar telkens uitgestelde hervormingen. Een berigtgever van de *Triest. Ztg.* schrijft van den 1sten dezer: »De Mohammedaansche bevolking schijnt in de laatste dagen weder de mode te hebben aangenomen om des nachts de huizen in brand te steken; zoo zijn gisteren een dertigtal huizen in de nabijheid van het paleis des Sultans eene prooi der vlammen geworden. Doch dat zijn dingen waaraan men hier gewoon is. Ook geraken de menschen hier reeds aan roof en moordtooneelen geheel gewend. Maar wanneer op helder lichten dag in de bevolkste straten gewapende benden rondtrekken en de hun voorbijkomende personen neerschieten, wanneer deze benden met hunne nog van bloed druipende kleederen en met de wapens in de hand de grootste koffijhuizen binnentreden, daar openlijk pogchen op hunne daden en nog daarbij verklaren nooit te zullen rusten voordat alle Fransche politie-beambten doodgeschoten zijn, dan geloof ik, is eindelijk de tijd gekomen, dat de hier residerende gezantschappen tegen dezen toestand van zaken moeten opkomen."

Tot dit laatste schijnt nu ook besloten te zijn. De vertegenwoordigers toch der vreemde mogendheden hebben zich vereenigd en lord *Stratford de Redcliffe* heeft, als deken van het corps diplomatique, aan de Porte eene collective memorie aangeboden, waarin verlangd wordt, dat nieuwe politie-reglementen worden vastgesteld, onder medewerking van gevolmagtigden der buitenlandsche legatiën, en zoo spoedig mogelijk in werking gebragt. Ten gevolge van dezen stap, zal een raad van gevolmagtigden van al de legatiën benoemd worden, ten einde gezamenlijk met de Turksche regering nieuwe reglementen te ontwerpen, die meer vrijheid van handelen aan de plaatselijke politie verleenen, door aan haar de krachtige medewerking der vreemde kanselarijen te verzekeren.

Uit Konstantinopel wordt van den 4den dezer gemeld, dat vele buitenlandsche misdadigers en landloopers waren gevat. Deze lieden zonden, met voorkennis en goedvinden der vreemde legatiën, uit Turkije worden verwijderd.

EGYPTE.

De Onderkoning heeft, blijkens berigten uit Alexandrië van den 2den dezer, al zijne ministers ontslagen, ten gevolge van een conflict tusschen zijne regering en het Engelsche consulaat. *Saïd*-pacha had namelijk geweigerd om aan eene Amerikaansche maatschappij concessie te verleenen tot eene stoombootdienst op den Nijl. Met die weigering kon de Engelsche consul-generaal geen genoegen nemen, omdat hij aan den Onderkoning het regt ontzegt om over zoodanige concessiën uitspraak te doen, welke bevoegdheid hij alleen aan den Sultan toekent. De Onder-koning, die dit gevoelen niet deelt, heeft daarop zijn ministerie ontslagen en in zijn raad alleen die ministers genomen, welke zijn gevoelen ten opzigte dier kwestie zijn toegedaan.

GRIEKENLAND.

Te Corinthe heeft het beruchte rooveropperhoofd *Calabakalis*, aan het hoofd eener bende van naar gissing ruim veertig man, in den nacht van den 18den op den 19den April, den dag vóór het Grieksche paaschfeest, en terwijl de bevolking in hare kerken het feest der opstanding vierde, een inval in verschillende huizen gedaan, en, na zich alles wat onder hunne handen kwam te hebben toegeëigend, met dien buit de vlugt genomen, terwijl zij als losprijs twee gezeten burgers, den heer *Delijannes* en een zijner bloedverwanten, met zich voerden. Niet voldaan met eene afkoopsom van 40,000 drachmen te eischen, hebben zij bovendien als onvermijdelijke voorwaarden eene geheele en volle amnestie voor hunne vroegere en latere misdaden geëischt, met bedreiging van den dood aan ieder die in hunne handen valt, te beginnen met hunne gevangenen, en zulks binnen een zeer kort tijdsverloop. Hoe snel en krachtig de pogingen tot opsporing van deze booswichten ook zijn aangewend, hadden zij nog tot geenerlei uitkomst geleid, naardien zij gewis in een hunner verborgen schuilhoeken geweken zijn, waar het moeijelijk vallen zal hen te vinden, of met goed gevolg in te sluiten. De regering is door deze gebeurtenis zeer ontsteld en heeft onverwijld verscheidene autoriteiten in Corinthe, welker onachtzaamheid blijkbaar schijnt te zijn, afgezet.

ITALIË.

De Paus ving den 4den dezer zijne reis, in de eerste plaats naar Loretto, aan. Alvorens te vertrekken, heeft hij aan het hoofdaltaar der St. Pieterskerk de mis gelezen en vervolgens eene andere mis gehoord, na den afloop waarvan de bijzondere gebeden voor reizigers met luider stem opgezonden werden. Bij zijn vertrek stonden de Fransche en Romeinsche bezettingstroepen tot aan de stads poort in rijen geschaard, en de generaal *Guyon* heeft, te paard gezeten, aan de regterzijde van het rijtuig den Paus uitgeleide gedaan, tot dat deze de jurisdictie van Rome had verlaten. Eene talrijke menigte was van alle kanten toegestroomd.

Omtrent het doel, waarmede de kerkvoogd de provinciën bezoekt, zijn zeer verschillende opgaven in omloop. Sommigen beweren, dat de reis in verband staat met staatkundige hervormingen in een meer of minder liberalen zin, welke de Paus voornemens zou zijn in te voeren, na zich alvorens van de plaatselijke gesteldheid te hebben overtuigd. Anderen achten het daarentegen niet onwaarschijnlijk, dat de Paus zich gedurende drie maanden uit Rome verwijdert, ten einde zich te onttrekken aan eenen reactionairen invloed, aan welken hij niet wil toegeven, overtuigd zijnde, dat zulks op den duur tot zeer nadeelige gevolgen aanleiding zou geven.

— De Sardinische Kamer van Volksafgevaardigden heeft geruimen tijd besteed aan de behandeling van het wetsontwerp, waarbij gelden beschikbaar gesteld worden ten einde de inrigtingen voor 's rijks marine naar de baai van Spezzia te verplaatsen. Die inrigtingen bevinden zich thans te Genua, maar kunnen aldaar niet uitgebreid worden dan ten koste van het gerijf der handelsscheepvaart, welke buitendien niet veilig is in de nabijheid van versterkte punten, die in oorlogstijd aanvallen van den vijand te wachten hebben. De voordragt heeft alzoo de strekking, om den weg tot vergrooting van Piëmonts zeemagt te banen, en zij is dan ook bestreden door die leden der Kamer, welke in het algemeen de Italiaansche staatkunde des gouvernements afkeuren. Door andere leden werd zij verworpen omdat zij aan de schatkist, bij het voor een kleinen staat reeds hooge bedrag der uitgaven, een nieuw en belangrijk bezwaar zou opleggen; bij deze bestrijders voegden zich eenige uit Genua afgevaardigde leden, welke, vooral op plaatselijke belangen acht slaande, meenden, dat hunne woonplaats door de verplaatsing der arsenalen en rijkswerven haren alouden roem en luister zou verliezen.

Niettegenstaande al deze bedenkingen is de voordragt in de zitting van den 8sten dezer met eene groote meerderheid, namelijk met 94 tegen 54 stemmen, aangenomen.

De bedaarde lieden zijn zeer tevreden over de liberale, doch tevens gematigde staatkundige beginselen, welke bij de verdediging van dit wetsontwerp weder door den minister *de Cavour* zijn op den voorgrond gesteld. Zij meenen, dat de door dien bewindsman gevolgde weg de eenige is, welke overeenkomstig moet worden geacht met de waarachtige belangen van Piëmont, Italië en uit dien hoofde van geheel Europa.

DUITSCHLAND.

In de Pruissische kamer van afgevaardigden van den 8sten dezer werd een aantal verzoekschriften in behandeling genomen. Een van deze sloeg voor: dat de staat den verkoop van sigaren aan zich zoude trekken. Dit voorstel werd ondersteund door den afgevaardigde *Reichensperger*, die in 't algemeen de belasting op tabak wilde hebben verhoogd. De heer *Molinari* achtte het verderfelijk om thans, nu het tabaksverbruik zoo algemeen geworden is, op het monopolie van den staat terug te komen. De minister *von Manteuffel* zeide dat de regering reeds sedert jaren zich met dit onderwerp bezig hield; zij wilde den tabak wel indirect belasten, maar over de wijze waarop dit moest geschieden bestond groot verschil: zoowel de invoering van het monopolie, als de verhooging der belasting was aan veelvuldige bedenkingen onderhevig. De heer *Lette* stelde voor tot de orde van den dag over te gaan; men moest liever aan belastingen voor de rijken denken; de tabak

was nu eene behoefte van den armen man geworden, en hem zijn genot te verbitteren en te ontnemen, zou niet zijn aan te raden. De heer *von Hertefeld* wilde geen belasting op de sigaren, maar op de sigarenrookers hebben ingevoerd, ongeveer 2 thaler voor iederen rooker. Dit lumineus idee vond echter weinig bijval. De heer *Wentzel* beval den voorsteller aan, de verordening te bestuderen waarbij in de vorige eeuw de koffijbelasting werd geregeld. Hij vroeg of men, evenals toen koffijruikers, nu tabaksruikers wilde invoeren? En dit zou toch het gevolg moeten zijn van het voorstel van den heer *v. Hertefeld*, want de ambtenaren zouden wel niet zoo'n fijnen neus hebben, dat ze konden onderscheiden of iemand tabak of sigaren gerookt had. Ten slotte ging de kamer over tot de orde van den dag.

Woensdag namiddag te 4 uur heeft de minister-president *v. Manteuffel* de zitting der beide huizen van den Landdag gesloten. Hij hield te dier gelegenheid eene aanspraak, waarin hij kortelijk de werkzaamheden der Kamers opsomde; hij juichte de eindregeling van de Sondtol-kwestie toe; betuigde zijne vreugde over de aanneming van onderscheidene wetsontwerpen en zijn leedwezen over de verwerping van sommige andere. Omtrent de buitenlandsche aangelegenheden heeft hij het stilzwijgen bewaard. De Kamers gingen uiteen onder het aanheffen van den kreet van: Leve de Koning!

— Prins *Napoleon* is te Berlijn door het koninklijke geslacht »uiterst beleefd en hartelijk" ontvangen. De Koning heeft hem het grootlint der orde van den Zwarten Adelaar verleend.

Woensdag was de prins tegenwoordig bij de gehouden groote militaire manoeuvres en bezigtigde vervolgens de merkwaardigheden der stad. Hij zal Donderdag van Berlijn naar Dresden vertrekken.

— Uit het Munstersche wordt geschreven, dat daar in den laatsten tijd weder tal van kloosters verrijzen voor wier prachtvollen opbouw groote sommen worden besteed. Thans wil men weder voor eene der poorten van Munster een Karthuizer klooster stichten, en reeds heeft iemand daarvoor eene som van 40,000 thal. geschonken. De omliggende gemeenten komen evenwel hiertegen op, omdat zij vreezen vrij wat last van deze stichting te zullen bekomen, en het eigenaardige der Karthuizer monniken bestaat in het bedelen. Men ziet met gespannen verwachting den afloop dezer aangelegenheid te gemoet. Er is inmiddels gelegenheid genoeg om op te merken dat, in weerwil van de toenemende vroomheid, de ruwheid en onbeschaafdheid onder de volksklasse volstrekt niet aan het afnemen is.

— De jeugdige Keizer van Oostenrijk heeft op nieuw eene daad verrigt, die hem de liefde zijner onderdanen kan doen verwerven. Hij heeft bij een besluit van den 9den dezer, te Ofen uitgevaardigd, eene algemeene amnestie verleend voor alle onderdanen des rijks, dus ook voor Hongaren, die, zoo wegens hoog verraad als wegens opstand en rustverstoringen, in de gevangenis zijn. De vlugtelingen zijn alleen van die amnestie uitgesloten.

FRANKRIJK.

Reeds voor lang werd door den handelsstand in Frankrijk de oprigting van geregelde stoombootdiensten tusschen dat land en Amerika gewenscht. In de zitting van het wetgevend ligchaam van den 9den dezer is van regeringswege eene wet voorgedragen met het doel, om aan dien wensch te voldoen. Zij magtigt den minister van financiën, om zich namens den staat te verbinden tot uitkeering van een jaarlijksch subsidie van hoogstens veertien millioen francs voor drie stoombootdiensten tusschen Frankrijk en 1) Newyork; 2) de Antilles, Mexico, Aspinwal en Cayenne; 3) Brazilië en Buenos-Ayres.

— Het schijnt dat het plan om de Fransche strafkolonie naar Nieuw Caledonie over te brengen, nog ver van zijne verwezenlijking is; althans het is opmerkelijk, dat wederom dezer dagen 500 veroordeelden naar Cayenne zijn gevoerd.

— De *Moniteur* bevat een merkwaardig berigt nopens den tabaksbouw in Algerië, waaruit blijkt, dat die aanzienlijke vorderingen maakt. Het bestuur der regie heeft van den oogst 1856 nagenoeg 3 mill. kilogr. Algierschen tabak voor 2,600,000 fr. gekocht; ook de verzendingen naar het buitenland en de inkoopen voor de binnenlandsche consumtie zijn aanzienlijk geweest. In de drie provinciën zijn dit jaar 4937 bunders land met tabak bebouwd, tegen 3097 in 1856. In de provincie Algiers alleen zijn daarvan 4020 bunders.

BELGIË.

De minister van binnenlandsche zaken, de heer *de Decker*, heeft Maandag over de wets-voordragt betreffende de inrigtingen van liefdadigheid het woord gevoerd.

De genoemde bewindsman heeft de voordragt verdedigd, en zich hoofdzakelijk beijverd om het ongelijk aan te toonen van de bestrijders der wet, die op den voorgrond hebben gesteld, vooreerst dat de beginselen waarvan de regering uitgaat, strijdig zijn met de overlevering des lands, en verder dat de voorgestelde verordeningen verouderde misbruiken weder in 't leven zouden roepen, en onder anderen aanleiding geven tot het herstel der kloosters als burgerlijke personen.

Volgens den minister, was de voordragt het werk van mannen die niets anders beoogden dan opregte toenadering, en zouden de voorgestelde bepalingen eenen heilzamen invloed uitoefenen.

Hij heeft ten slotte zeer nadrukkelijk geprotesteerd tegen de taal, door sommige afgevaardigden gevoerd, alsof de invoering der wetsvoordragt noodwendig tot revolutie zou moeten leiden. Volgens den minister, zou, in geval men revolutiën te duchten had, de bevordering der vrije uitoefening van de liefdadigheid welligt het krachtigste middel zijn om zoodanige noodlottige uitbarstingen te voorkomen.

Natuurlijk mishaagt de door den minister *de Decker* gesprokene taal uitermate aan de liberale dagbladen. Volgens deze organen, vreest de genoemde bewindsman niet voor het vermeerderen van het getal der kloosters hier te lande, doch schijnt hij geheel uit het oog te hebben verloren, dat de laatste 26 jaren zoo rijk zijn geweest aan afdoende lessen in dit opzigt, dat het niet te berekenen is, wat de toekomst zal opleveren, als de geestelijke corporatiën de voordeelen zullen ondervinden van eene wet welke uitsluitend in haar belang is ontworpen, voorgedragen en aangenomen.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 11den Mei.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot herziening der wet op het personeel. Naar aanleiding van den inhoud van deze voordragt, heeft de minister van financiën eene breedvoerige rede uitgesproken, houdende beschouwingen over het bestaande belastingstelsel en de wijzigingen, welke de Regering zich voorstelt in eenige ontwerpen aan de Staten Generaal voor te dragen.

In de eerste plaats sprekende over het bestaande belastingstelsel, herinnerde z. exc.; dat reeds bij de behandeling der wet op de middelen de wensch naar eene trapswijze herziening van hetzelve is te kennen gegeven, en dat de Regering toen reeds zich daartoe niet ongenegen betoond heeft. In de eerste plaats echter behoorden die belastingen herzien te worden, welke in verband staan met het plaatselijke belastingstelsel en den financiëlen nood der gemeenten, vooral van die, in welke de gemaal-accijns is afgeschaft. Toegevende dat, ook wat de accijnsen betreft, de lessen der wetenschap moeten worden in 't oog gehouden, deed de minister opmerken, dat onderzocht behoort te worden, of de behoeften en gewoonten eener bevolking wel altijd toelaten de zuivere voorschriften der wetenschap te volgen.

Hij deed daarbij uitkomen, dat eene belasting op de inkomsten, hoe schoon ook in theorie, in praktijk blijkt te falen, omdat daarbij òf alles moet worden overgelaten aan de goede trouw der ingezetenen, òf men de toevlugt moet nemen tot inquisitoriale maatregelen, waaraan mede groote bezwaren verbonden zijn. Hier te lande, waar veel moet opgebragt worden, moet men velerlei belastingen hebben, en daaronder moeten ook de verbruiksbelastingen behooren; maar zoo min mogelijk die, welke op de eerste levensbehoeften drukken. Daarom heeft de Regering, toen de financiën dit gedoogden, de gemaal-belasting afgeschaft. Thans echter moet men, volgens het oordeel des ministers, niet voortgaan met afschaffing van accijnsen. Hij verklaarde echter bereid te zijn tot het voorstellen van noodige verbeteringen.

Verder sprekende over de reeds aangebodene en nog aan te bieden voorstellen, wees de minister in de eerste plaats op het reeds bij de Kamer aanhangige ontwerp van wet betreffende de opcenten op den accijns van het gedistilleerd. Dit ontwerp zal zoo gewijzigd worden, dat het aan de gemeenten zal worden vrijgelaten, het bedrag der opcenten tot een bepaald maximum op te voeren, waardoor zij in de gelegenheid gesteld zullen worden om de opcenten van andere accijnsen of andere middelen te laten varen.

Als tweede middel stelt de Regering voor eene herziening van de personele belasting, die zoo gewijzigd zal worden, dat in de groote gemeenten, bij minder opbrengst voor het rijk, in den nood der gemeenten voorzien zal kunnen worden. Bij de overweging van dat ontwerp is men uitgegaan van het denkbeeld, om het platteland niet noemenswaardig meer te doen betalen, maar de verligting ten voordeele van de groote gemeenten te doen komen. De Regering is daarbij van het beginsel uitgegaan, om in het vervolg, zooveel maar mogelijk is, geene opcenten voor het rijk meer te heffen. Na de voorgenomene veranderingen van de belasting op het personeel zou b. v. in Amsterdam, alwaar die belasting in 1855—56 voor het rijk en voor de gemeente ƒ 1,292,000 heeft opgeleverd, voor het rijk slechts ƒ 835,000 geheven, en ƒ 250,000 meer voor de gemeente ontvangen worden.

Voor de personele belasting zou, volgens de nieuwe voordragt, de huurwaarde tot 4 pct. verminderd worden; de deuren en vensters op een gelijkmatig regt van ƒ 1 gebragt worden; de grondslag van de haardsteden geheel vervallen. Ten aanzien van de dienstboden zou eene progressive belasting behouden worden, met eenige verhooging voor de mannelijke liverei-dienstboden. Pakhuizen zouden worden vrijgesteld; de werkplaatsen van alle beroepen gelijkgesteld met die van den landbouwenden stand. Ezels en muil-ezels zouden aan eene geringe belasting onderworpen worden. De rijtuigen zouden een' nieuwen grondslag uitmaken.

Een derde voorstel, hetgeen de Regering voornemens is te doen, strekt om ten behoeve van de gemeenten de opcenten van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen af te staan, doch slechts ten deele.

Om nu te gemoet te komen aan de behoeften van den staat, ten gevolge van die verminderingen, is de Regering voornemens eene wijziging der wet op het regt van successie voor te dragen, waardoor eene meerdere opbrengst van dit middel verkregen kan worden. Daardoor zoude staat de ƒ 700,000, die aan de gemeenten worden afgestaan, terugbekomen.

De Regering zal wijders voorstellen om voor zeer weinige gemeenten, te weten die van meer dan 50,000 inwoners, de belasting op varkens- en schapenvleesch weder in te voeren.

Vermits de voorgenomene veranderingen eene herziening van sommige artikelen der gemeentewet noodzakelijk maken, zal daartoe zoo spoedig mogelijk een voorstel worden aangeboden.

De door den minister medegedeelde stukken zullen aan de afdeelingen ter overweging toegezonden worden.

Op voorstel van den heer *Thorbecke* is besloten, de beraadslaging over de begrooting van binnenl. zaken aanstaanden Woensdag te houden vóór die over de jagtwet.

De Kamer is tot Woensdag gescheiden.

— De afdeelingen hebben zich Dingsdag bezig gehouden met het onderzoek van het wets-ontwerp nopens de politie op de spoorwegen.

Zitting van Woensdag den 13den Mei.

In de zitting van heden is met 30 tegen 24 stemmen aangenomen, een voorstel van den heer *Thorbecke*, dat de Kamer verlangt de indiening van de begrooting van binnenl. zaken in haar geheel. Daarop heeft de Regering in beraad gehouden, of zij de discussie over het aangeboden ontwerp zal laten voortgaan. De discussie over de jagtwet is verdaagd tot Vrijdag morgen, alsmede de wetsontwerpen over de bieren en azijnen, en over den afkoop van den Sondtol.

— De Regering heeft twee nota's van druk- en schrijffouten en van wijzigingen op het ontwerp van wet tot regeling der jagt en visscherij in het licht gegeven. Verder heeft de heer *Westerhoff* daarop een tiental amendementen voorgesteld. Eindelijk is ook eene reeks van amendementen door den heer *van Heiden Reinestein* voorgesteld.

De commissie van rapporteurs der Tweede Kamer (de heeren *Thorbecke*, *Groen van Prinsterer*, *Godefroi*, *Bosscha* en *Storm*), in wier handen gesteld zijn de verslagen omtrent den *staat der hooge*, *middelbare en lagere scholen* over 1854—1855 en 1855—1856, heeft haar verslag den 27sten April j.l. vastgesteld.

Aangaande de *hoogescholen* wordt daarin het volgende medegedeeld:

»Wat de commissie vooral getroffen heeft, is het verschil van het getuigenis wegens den ijver en vlijt der studenten aan de onderscheidene hoogescholen. Terwijl dit voor Leiden bij uitstek gunstig is, is het voor Utrecht minder gunstig, voor Groningen nog ongunstiger. Uwe commissie wil over de juistheid dier mededeelingen geen oordeel vellen. Maar zij meent toch, tegenover de buitengewoon gunstige berigten der Leidsche hoogeschool, die ook de studenten in de regten betreffen, te mogen stellen, de wel eens vernomen klagt wegens de zucht, bij sommigen merkbaar, om binnen den kortst mogelijken tijd den doctorsgraad te erlangen, ten einde aan de Delftsche akademie de studiën te aanvaarden, tot het verkrijgen van het diploma van Oost-Indisch ambtenaar gevorderd. Wanneer van die noodzakelijkheid overhaaste studie en derhalve meestal onvolkomen vorming het gevolg worden, dan zullen de hoogleeraren aan de hoogescholen tegen dit nadeel toch eenigermate kunnen waken door gepaste gestrengheid bij examina en promotiën."

Omtrent het *openbaar lager onderwijs* leest men in dit verslag o.a. het volgende:

»De berigten omtrent den staat van het openbaar onderwijs leveren weder nieuwe bijdragen tot de onverschilligheid, waarmede onderscheidene gemeentebesturen die gewigtige zaak behandelen. Bedroevend is het onder anderen te vernemen, hoe vele hoofdonderwijzers er zijn, wier vervanging, wegens ouderdom of ongeschiktheid dringend gevorderd, achterwege blijft, omdat hun geen pensioen kan verleend worden. Met des te meer genoegen vernam uwe commissie, hoe andere plaatsen zich door lofwaardige belangstelling onderscheiden. Zij kan niet genoeg aandringen op het bij name vermelden van die gemeenten vooral, die zich gunstig onderscheiden. Het laatste verslag noemt in dit opzigt weder gemeenten in Noordbrabant. In die provincie, waar de gemeenten over het algemeen niet tot de meer bemiddelde behooren, bedraagt het *minimum* van het inkomen der onderwijzers ƒ 300. Zonder nu de genoegzaamheid daarvan te willen beweren, steekt het bedrag toch gunstig af bij hetgeen uit andere provinciën wordt medegedeeld, bijv. uit Gelderland, waar onderwijzers zijn, die niet meer dan ƒ 150 à ƒ 200 inkomen hebben; uit Friesland, waar het inkomen van velen beneden de ƒ 300 schijnt te blijven. Verbetering blijft hier intusschen dringende behoefte; al mag het ook dankbaar erkend worden, dat het bedrag der rijks-jaarwedden in 1855 weder met ƒ 2000 vermeerderd is.

»Hoogst opmerkelijk is verder, vooral in verband met de uitkomsten der vijfjarige statistiek, *de vermindering van het getal der schoolgaande kinderen*. De indruk daardoor verwekt is des te onaangenamer, wanneer men ziet, dat de achteruitgang bijna uitsluitend de openbare scholen treft, gelijk dan ook tegen eene steeds klimmende vermeerdering der bijzondere scholen van de eerste klasse en de toeneming in vier jaren tijds met ruim 6700 van het getal der daarop schoolgaande leerlingen, het getal der openbare scholen sedert 1851 slechts in zeer geringe mate is toegenomen, en die scholen in vier jaren tijds eene vermindering van ruim 14,000 leerlingen hebben ondergaan.

»Deze uitkomsten — niet onbelangrijk ook in verband met het onderzoek naar de gegrondheid der klagt, dat de oprigting der bijzondere scholen van de eerste klasse hier en daar nog tegenwerking ontmoet — verdienen vooral de ernstige aandacht van hen, wien het openbaar onderwijs ter harte gaat. Voor zoo verre uit Gelderland en uit Zeeland berigt wordt, dat de nalatigheid in het bezoeken der scholen ook wordt toegeschreven aan de begeerte der ouders, om al spoedig van den arbeid der kinderen in fabrijken of op het land voordeel te trekken, verdient het overweging, of niet ook hier te lande wettelijke maatregelen vereischt worden, als die elders met opzigt tot den arbeid van kinderen in fabrijken met vrucht schijnen te worden aangewend."

De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Nispen*, *v. Akerlaken*, *v. Rappard*, *Thorbecke* en *v. Lijnden*, heeft den 4den Mei een zeer uitgebreid voorloopig verslag vastgesteld, nopens het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer van het voorstel van den heer *Sloet* tot verandering der tienden in grondrenten.

Daaruit blijkt, dat tegen dit voorstel verschillende bedenkingen zijn aangevoerd. Er waren leden, die de voordragt op dit oogenblik als ontijdig beschouwden; doch dit denkbeeld is door vele leden bestreden. Meer algemeen heeft men ingestemd met de bedenking, dat de Kamer niet op de hoogte is om het bedrag te leeren kennen van hetgeen door den landbouw aan tienden moet worden opgebragt, en de voorsteller is verzocht om, des noods met behulp der Regering, de Kamer daarin voor te lichten. Eenige leden hebben het verkieslijk geacht, dat de Regering eene staats-commissie met dit onderzoek zoude belasten.

Een deel der leden heeft gemeend, dat de voordragt in strijd is met de grondwet, omdat niemand van zijn eigendom kan worden ontzet, dan bij een regterlijk vonnis en door middel van onteigening ten algemeenen nutte. Daarop is geantwoord, dat bij de voordragt dergelijke onteigening niet wordt bedoeld; dat het hier niet geldt het ontnemen van eigendom aan den een, om het in het bezit van een ander te stellen, maar eene verwisseling van tienden in grondrenten, en dat de wetgever het regt heeft om de tienden in dier voege te regelen.

Sommige leden hebben twijfel geopperd, of de maatregel wel door het algemeen belang werd gevorderd, en gemeend, dat dezelve in eenige streken voor den kleinen landbouwer ongunstig zoude werken. Ter beantwoording van dit denkbeeld zijn door de meerderheid onderscheidene bedenkingen aangevoerd, tot betoog, dat hoogst gewigtige bezwaren tegen het doen voortduren der tiendheffing op den tegenwoordigen voet pleiten.

Algemeen is erkend, dat eene onteigening van staatswege niet denkbaar is. De staat zoude alsdan den band tusschen den tiendheffer en den tiendpligtige geheel moeten verbreken; den eersten schadeloos stellen; zich daarvoor op den tiendpligtige op de eene of andere wijze verhalen, maar zich welligt met eene schuld van 40 à 50 millioen belasten.

Tegen de verwisseling van tienden in grondrenten zijn een aantal bedenkingen aangevoerd, waaraan niet dan zeer bezwaarlijk zoude kunnen worden te gemoet gekomen, en de plaats gehad hebbende wisseling van denkbeelden heeft de meerderheid tot de overtuiging gebragt, dat, indien men de afschaffing der tienden verlangt, men tot den afkoop moet besluiten; — dat dergelijke krachtige maatregel wel niet zou kunnen worden doorgezet, zonder dat er krediet-vereenigingen in 't leven werden geroepen om den tiendpligtige in staat te stellen, de koopsom binnen den bepaalden tijd van vijf of tien jaren af te doen; maar dat men zich mag vleijen, dat deze voor een dergelijk weldadig doel, ook met eenige ondersteuning van de zijde der Regering, niet zouden ontbreken. Doch ook tegen dergelijken afkoop zijn almede bedenkingen ingebragt, in 't belang van den tiendpligtige, welke, als zij onoverkomelijk werden geacht, zouden moeten doen besluiten om de afkoopbaarheid van alle tienden, zonder onderscheid, in den geest van het decreet van den 22sten Januarij 1813 te regelen.

In de memorie van beantwoording der bedenkingen, betreffende de begrooting voor de binnenlandsche zaken voor 1857, heeft z. exc. onder anderen ook de aangelegenheid van de *maatschappij van weldadigheid* besproken. Z. exc. vermeent, dat het wenschelijk is, dat ten spoedigste een einde worde gemaakt aan den tegenwoordigen toestand. De Regering had zich voorgesteld, dat de crediteuren de maatschappij zouden hebben aangesproken, en dat deze daarop zoude zijn verklaard in staat van kennelijk onvermogen te verkeeren, doch dat dit niet is gebeurd, en dat de voornaamste dezer crediteuren er prijs op stellen, dat dit niet zal plaats hebben.

De commissie van toevoorzigt heeft zich in Maart tot de Regering gewend, met het voorstel, om eenige harer leden te belasten om in overleg te treden met de staatscommissie over de door deze gedane voorstellen, zonder zich met het geldelijk of administratief beheer te bemoeijen. Na de staatscommissie te hebben geraadpleegd, heeft de Regering daarin bezwaar gevonden. Zeer onlangs is daarop door de commissie van toevoorzigt geantwoord, dat zij, bij meerderheid van stemmen, heeft besloten, dat zij zich van alle verdere maatregelen zal onthouden, welke hare bevoegdheid zouden overschrijden, terwijl de belangen der maatschappij zoo zeer met het algemeen belang verbonden zijn, dat zij van de Regering geene andere maatregelen kan verwachten dan die tot eene gewenschte eindregeling kunnen leiden.

De Regering heeft de staatscommissie op nieuw geraadpleegd, en zal, na haar advies te hebben ontvangen, zoodanige maatregelen nemen, als meest raadzaam en doeltreffend zullen wezen. Het is intusschen niet mogelijk het tijdstip te bepalen, op 't welk de staat van zaken zal kunnen ophouden. De Regering vermeent echter, niet alleen tot den 30sten Junij, maar ook na dien tijd in de behoeften te zullen kunnen voorzien.

'S GRAVENHAGE, 13 Mei.

Bij kon. besluit van den 24sten April is de heer *J. J. van Voorst*, predikant bij de Ned. Herv. gemeente te Amsterdam, benoemd tot ridder der orde van den Ned. Leeuw.

Bij kon. besluit van den 19den April zijn benoemd tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willemsorde: de 1ste luitenant *S. H. von Frankenberg Ludwigsdorff*; de sergeant *H. Belle*, en de korporaal *W. J. Wools*; allen van het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië; en zulks ter zake hunner verrigtingen op den 30sten October 1856, bij de plaats gehad hebbende expeditie in de Lampongsche districten.

Bij kon. besluit van den 7den dezer zijn tot belooning dergenen, die zich bij den aanval bij Sintang in de Wester afdeeling van Borneo, in den nacht van den 12den November 1856, hebben onderscheiden, benoemd tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willemsorde: de kapitein der infanterie *P. J. C. van Hoeij Schilthouwer* en de fuselier der infanterie *M. Steenaart*; en is bepaald dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als in Nederland, eervol zal worden vermeld de 1ste luitenant der infanterie *J. Conrad*.

— De minister van marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat voor dit jaar 40 jongelingen als adelborsten 3de kl. voor de marine, en 4 jongelingen als adelborsten 3de kl. voor het corps mariniers, op het kon. instituut voor de marine te Willemsoord aangenomen kunnen worden. De admissie heeft plaats op den 1sten October aanst. De aanmeldingen, als verzoekschriften op zegel geschreven, moeten uiterlijk op den laatsten Junij bij den minister ingediend zijn. De tijd en plaats van het te houden examen zullen nader worden bekend gemaakt. De vereischten tot toelating zijn vermeld in de aankondiging voorkomende in de *Staats-Ct.* van den 12den Mei. Voor driejarige opleiding aan het instituut wordt ƒ 1000 betaald in zes termijnen; bovendien wordt niets voor kleeding, voeding, behoeften van onderwijs enz. gedurende de eerste drie jaren ten laste der ouders of voogden gebragt.

ROTTERDAM, 13 Mei.

Men verneemt dat er tot dusver eene som van ongeveer zes duizend gulden is ontvangen, om ter eeuwige gedachtenis van *H. Tollens*, Nederlands hoog gewaardeerden en diep betreurden dichter, een standbeeld te Rotterdam op te rigten en een gedenkteeken op zijn graf te Rijswijk te stichten. Van die som is 9/10 gedeelte bestemd voor het standbeeld en 1/10 gedeelte voor het gedenkteeken. Aanvankelijk is men tevreden over de gunstige uitkomst, doch de som is nog geheel onvoldoende, om het oogmerk te bereiken.

— Ll. Vrijdag weigerden de arbeiders, aan het kanaal te Wemeldinge werkzaam, te werken, maakten langs de geheele strekking van het kanaal ook de andere arbeiders weerspannig, plunderden de zoetelaarstenten, enz. Hun aantal bedroeg ruim 300. Men heeft zich genoodzaakt gezien de hulp der militaire magt van het fort Bath te verzoeken, om verdere ongeregeldheden voor te komen. Het gerucht wil, dat de geheele troep zich naar den polder, dien men bezig is bij Bath te bedijken, begeeft, om ook daar de arbeiders tot weerspannigheid op te zetten.

'S HERTOGENBOSCH, 11 Mei.

De gemeenteraad heeft heden avond met 11 tegen 5 stemmen besloten de plaatselijke belasting op het gemaal, de bouw- en brandstoffen weder in te voeren, en den hoofdelijken omslag, in het verleden jaar vastgesteld, in te trekken.

Die hoofdelijke omslag, met zoovele moeiten, slechts ettelijke maanden geleden, hier vastgesteld, is dus in zijne geboorte gestorven. Er waren bij den gemeenteraad onderscheidene adressen van de nijverheid en van partikulieren met honderde en honderde naamteekeningen voorzien, voor en tegen dien omslag ingekomen.

Bij de leden van den raad heerschte even als bij de burgers groot verschil in de zienswijze van het doelmatige of ondoelmatige van eenen hoofdelijken omslag.

In het algemeen kan men zeggen, dat de handelsstand ten sterkste ijverde en nog ijvert voor de afschaffing van alle accijnsen en voor den geheel vrijen handel, en dus den hoofdelijken omslag of het regtstreeksche belastingstelsel wilde behouden, terwijl de niet handelende stand voor het tegenovergestelde gezind is.

GRONINGEN, 14 Mei.

Bij kon. besluit van den 8sten dezer is aan N. J. SEVENSTERN, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Groningen; en zijn daarbij benoemd: tot kapitein mr. H. S. STEENSTRA TOUSSAINT, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant mr. H. EDELINCK, thans 2de luitenant, en tot 2den luitenant M. WYCHERS, thans schutter.

— Door heeren gedeputeerde staten is in hunne vergadering van heden besloten, en zulks op voorstel van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 1ste district, in overleg met de staats-commissie ter algemeene verbetering der scheepvaartkanalen, om bij het opmaken van het bestek en begrooting van het geprojecteerde kanaal van Groningen naar Delfzijl, tot grondslag te nemen eene verandering in het profil, en wel volgender wijze, bij het behoud der aangenomene diepte: de bodemsbreedte van 8 op 10 ellen te brengen, met eene helling der boorden van 2 op 1; ten gevolge waarvan aan den waterspiegel van dit kanaal op peilshoogte, eene breedte zal worden gegeven van 25.20 ellen.

— Gisteren morgen had hier eene aandoenlijke plegtigheid plaats. Het stoffelijk omhulsel van den nog in de volle kracht zijns levens ontslapen hoogleeraar C. STAR NUMAN werd ter laatste rustplaats heengeleid. Ambtgenooten, vrienden, vroegere en tegenwoordige leerlingen, ja bijna alle kweekelingen der hoogeschool vergezelden het lijk grafwaarts en bragten in weemoedige stemming de laatste eer aan den hooggeschatten ambtgenoot, den opregten vriend, den innemenden leermeester, den warmen vereerder der wetenschap. Toen de lijkkist in de grafkelder was neergezet, hield de hoogleeraar J. H. PHILIPSE eene korte lijkrede, die zigtbaar een diepen indruk maakte op den rondom het graf geschaarden kring. Daarna bragten ook nog de hoogleeraar P. J. VAN KERCKHOFF, rector magnificus, en de student baron VAN ITTERSUM, rector van het studentencorps, woorden van hulde aan hunnen ambtgenoot en leermeester toe, terwijl de jeugdige zoon des afgestorvenen ten slotte de aanwezigen dankte voor deze laatste eer, aan zijnen dierbaren vader bewezen.

— Naar wij vernemen, zal, ten gevolge van het groot aantal nieuwe zeeschepen, welke in onze stad zijn gebragt, de sluiting der groote Spilsluizen nog eenige dagen worden uitgesteld, ... schepen voor genoemde sluizen liggen, die ... morgen, den dag der sluiting, kunnen passeren.

— Is er onlangs in dit dagblad melding gemaakt van twee inbeschtenisnemingen wegens het afleggen van beweerde valsche getuigenissen in strafzaken bij de arrondissements-regtbank te *Appingedam*, — het is thans, na het vereischt wettelijk onderzoek, gebleken dat er tegen de beide hierin betrokkene personen geene termen zijn bevonden tot verdere vervolging, weshalve zij beiden, de eene voor eenige weken en de andere j.l. Dingsdag morgen, wederom in vrijheid zijn gesteld.

— L.l. Zaturdag zijn wederom 54 personen uit de gemeente *Uithuizermeeden* en het naburig *Zijldijk* scheep gegaan om zich naar Noord-Amerika te begeven, allen met het oogmerk om een beter burgerlijk bestaan te zoeken.

Wij wenschen hun toe, dat zij erlangen wat ze zoeken; maar 't valt niet te ontkennen, dat aan gindsche zijde des Oceaans teleurstelling het deel van menig landverhuizer wordt. Zoo is dezer dagen te Staphorst berigt ontvangen van eenige personen uit Noord-Amerika, dat zij voornemens zijn eerlang naar hunne geboorteplaats terug te keeren; als redenen hiervoor opgevende, dat zij in hunne verwachtingen aangaande den voorspoed, dien zij in de nieuwe wereld te gemoet zouden gaan, bitter zijn teleurgesteld.

— Naar men verneemt, zal er aanstaanden Maandag te Vries eene vergadering plaats hebben van gecommitteerden uit de gemeente-besturen van Groningen, Peize, Roden en Norg, ten einde zich te verstaan over den voorgenomen aanleg van een straatweg tusschen gemelde gemeenten.

Men heeft opmerkzaam gemaakt op de overeenstemming van het tegenwoordige jaar 1857, wat de weekdagen en de bewegelijke feesten betreft, met het jaar 1846. Zulk eene overeenstemming heeft zoo selden niet plaats. Dikwijls hebben twee jaren, door elf gescheiden, wanneer geen een schrikkeljaar is, zulk eene overeenkomst. In het volgende jaar 1858, wanneer Paschen op den 4den April en Nieuwjaarsdag op Vrijdag valt, kan de kalender van 1847 gebruikt worden, toen hetzelfde plaats had. De kalender van 1861 komt overeen met dien van 1850, die van 1865 met dien van 1854. Wie den kalender van 1863 bewaart, kan dien niet alleen in 1874, maar ook nog in 1885 gebruiken; in die drie jaren valt Nieuwjaarsdag op Donderdag en Paschen op den 5den April. Schrikkeljaren vinden niet ligt overeenstemmende dagen. Het jaar 1848 b. v. vindt in de gansche 19de eeuw zijns gelijke niet; wel stemmen in de volgende eeuw de jaren 1916 en 2000 met 1848 overeen.

Aan een door Zr. Ms. consul te Petersburg ingezonden berigt omtrent den handel tusschen die plaats en Nederland gedurende 1856 worden de volgende bijzonderheden ontleend.

De scheepvaart duurde in het afgeloopen jaar 184 dagen, en dus zeer kort in vergelijking met vroegere jaren, zijnde in 1853 de vaart 218 dagen open geweest. Gedurende dat tijdvak zijn te Petersburg en te Kroonstad aangekomen 3432 schepen, onder welke 576 Nederlandsche.

Van deze 576 Nederlandsche schepen zijn aangekomen: uit Nederlandsche havens 172, uit Duitsche havens 133, uit Denemarken 48, Zweden en Noorwegen 61, Groot-Brittanje 117, Frankrijk en België 28; Portugal, Spanje en de Middellandsche zee 14, Russische havens 3.

Daarvan zijn vertrokken: naar Nederlandsche havens 178, naar Zweden en Denemarken 162 (hieronder zijn 81 schepen naar Elseneur, die bij aankomst aldaar bijna alle eene andere bestemming verkregen en grootendeels naar Nederland zeilden), naar Duitsche havens 78, Groot-Brittanje 70, België en Frankrijk 32, Russische havens 3; te zamen 523; één schip is verongelukt, en 52 overwinterden hetzij te Kroonstad hetzij te Petersburg.

Gedurende de laatste tien jaren zijn te Petersburg en te Kroonstad aangekomen: in 1856, 576 Ned. schepen; 1855 en 1854, blokkade; 1853, 245 Ned. schepen; 1852, 197; 1851, 162; 1850, 138; 1849, 159; 1848, 173, en 1847, 348 Ned. schepen.

Dit overzigt getuigt van de toenemende uitbreiding van scheepvaart en handelsverkeer tusschen Nederland en Petersburg.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 30sten April, eervol emeritaat met pensioen verleend aan: J. CONINCK LIEFSTING, pred. bij de Herv. gemeente te Hellevoetsluis; G. VAN BRONCKHORST, pred. bij de Herv. gemeente te Vierlingsbeek; G. JELGERSMA, pred. bij de Herv. gemeente te Wormerveer; R SCHUILING, pred. bij de Doopsgez. gemeente te Oude-Bildt-zijl en Hallum; C. HUIJSER VAN REENEN, pred. bij de Herv. gemeente te Egmond Binnen; F. LORIÉ P.zn., pred. bij de Remonstr. gemeente te Hazerswoude, en J. H. CHRISTOFFELS A.z., pred. bij de Herv. gemeente te Ankeveen, — en wel de eerste vier ingaande met den 1sten Julij en de laatste drie met den 1sten October 1857.

— De Herv. gemeenten te Oost-Zaandam, Koog aan de Zaan, Zaandijk, Westzaan, Krommenie en Jisp, hebben onder elkander eene beurs gesticht, ten behoeve der weduwen en weezen harer leeraren. Zij hebben zich verbonden, om voor ieder harer dienstdoende predikanten, gedurende tien jaren jaarlijks eene som te storten van *f* 100. Alleen de gemeente Jisp kan de helft der som, wegens gebrek aan middelen, bijeenbrengen. De eerste storting is reeds gedaan, bedragende *f* 650, en deze gelden zijn op het grootboek der Ned. Werk. Schuld ingeschreven. Wij maken van deze zaak melding, omdat dit het eerste voorbeeld van dien aard is, van de zijde der gemeenten namelijk, in ons vaderland. Mogt dit voorbeeld elders navolging vinden, vooral daar de uitkeering van het synodaal weduwenfonds zeer onbeduidend is.

ZUIDWOLDE (Drenthe), 11 Mei. Na gedaan onderzoek en vergelijking van het schriftelijk werk met het mondeling afgelegd examen der dertig sollicitanten naar de vacante betrekking van hoofdonderwijzer enz. alhier, is gebleken, dat de meeste goede aanteekeningen hadden bekomen en dien ten gevolge aan het bestuur der gemeente ter benoeming van een hunner zijn aanbevolen de volgende acht onderwijzers, naar alphabetische orde gesteld, als: BROUWER, onderwijzer te Elsloo; EGGENS, hulp-onderwijzer te Meppel; FEKKEN, ondermeester te Oude Pekela; HEMSEN, onderwijzer te Aalsum; HOUWEN, custos te Ruinen; RUNEMAN, onderwijzer te Westervelde; SELKERS, onderwijzer te Annerveensch-kanaal, en VEENSTRA, ondermeester te Hoogeveen.

Uit dit achttal is heden door het bestuur met bijna eenparige stemmen tot hoofdonderwijzer benoemd de heer SELKERS, thans onderwijzer te Annerveensch-Kanaal.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LISSABON, 12 Mei.

De minister van justitie heeft zijn ontslag bekomen uit het Portugesche kabinet.

BERLIJN, 14 Mei.

Prins *Napoleon* is heden van hier naar Dresden vertrokken. De Koning tracht thans een nieuw liberaal ministerie zamen te stellen.

KOPPENHAGE, 14 Mei.

De Koning van Zweden is, blijkens eene depêche uit Stokholm, ziek.

LONDEN, 12 Mei.

De Koningin zal tot aan den 4den Junij op haar buitenverblijf Osbornehouse, op het eiland Wight, blijven. Eene afdeeling der vloot zal waarschijnlijk naar Spithead worden opontboden, ten einde den Russischen grootvorst *Konstantijn* te begroeten.

Lord *Elgin* is te Sues aan boord gegaan van eene stoomboot, die hem naar Ava brengen zal, van waar hij verder zijne reis naar China zal voortzetten.

's GRAVENHAGE, 12 Mei.

De Tweede Kamer heeft heden de beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp omtrent de belasting op de bieren en azijnen, en wel over het amendement van den heer *van der Linden* op art. 15, luidende: »De belasting op de azijnen wordt met den 1sten Januarij 1858 afgeschaft." In stemming gebragt, werd dit amendement *aangenomen*; waarna de minister van financiën, namens de Regering, het geheele wetsontwerp heeft *ingetrokken*.

(De regering stemde namelijk in met het gevoelen van die leden, die de afschaffing van de belasting op de azijnen niet mogelijk achtten zonder herziening van geheel de in behandeling zijnde wet. Zij wilde dus den herzienings-termijn voor de wet en den afschaffings-termijn voor de belasting op de azijnen beide op den 1sten Januarij 1860 gesteld hebben.)

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 14 *Mei*.

NEDERLAND Werk. Schuld		à	2½	pCt.	63$\frac{11}{16}$.
Dito	Dito	»	3	»	76½.
Dito	Dito	»	4	»	95⅞.
OOSTENRIJK Metalliek		»	5	»	76¼.
Dito	1851 en 1852	»	2½	»	39$\frac{5}{16}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	»	5	»	87¼.
Dito	Nation. Metall	»	5	»	77$\frac{9}{16}$.
SPANJE Onbep. St.		»	1¼	»	25$\frac{3}{16}$.
Dito Binnenl.		»	1	»	38$\frac{5}{16}$.
PORTUGAL		»	3	»	45.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816		»	5	»	103⅞.
Dito Dito 1828 en 1829		»	5	»	102⅞.
Dito bij *Hope*		»	4	»	86.
Dito bij *Stieglitz*		»	4	»	85½.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie		»	5	»	95.
Dito	6de serie	»	5	»	97½.

Aandeelen in de Russische spoorwegen 79¼.

LONDEN, 14 *Mei*. Consols 94¼.

PARIJS, 14 *Mei*. Fransche 3 pCt. 69.75.

GRAANMARKTEN.

LONDEN, 14 *Mei*. Lijnolie 41 sh.

AMSTERDAM, 14 *Mei*. Koolzaad op het najaar 82¼ p. vl.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 12 Mei, *Antusch* Louisa, Samarang.
TEXEL 11 Mei, *de Jonge* Houthandel, Christiansand; — 12 *Koops* Vr. Grietje, Lubeck.
BRIELLE 11 Mei, *Mulder* Hiskea, *Joosten* Vr. Hillechina, *Schoon* Jacobus Cornelius en *Rasker* Leentje Dost, Straalsund; *Mooi* Alida Folkerts, Odensee; *Roerma* Catharina Wilhelmina, Mollerup.
KING GEORGE SOUND 16 Maart, *v. d. Meulen* Fanny, Sunderl., 94/d. reis, alles wel aan boord; — 18 *Tange* Ferdinand, Emma, Cardiff.
GUICHON BAAI 8 Febr., *de Jong* Jan Hendrik, Hong Kong, den 20 dito zeilklaar n. Batavia.
KAAP DE GOEDE HOOP vóór 13 Maart, *Spanjaard* Ned. oorlogsfregat Prins Frederik der Nederl., v. Bat. n. Nederl.
ODESSA vóór 1 Mei, *Nieuwzwaag* Eensgezindheid, Newc., *Bakker* Frouwina, Londen.
KONSTANTINOPEL 30 April, *Schut* Coert Cornelius, Rott.
SMIRNA 23 April, *van Sluis* Gesina, Rot.
BORDEAUX 9 Mei, *Kuiper* Annagiena Elsina, Cardiff.
LIVERPOOL 10 Mei, *Berkelbach v. d. Sprenckel* Reinhardt, Amst.
SUNDERLAND 8 Mei, *Rijken* Abel Tasman, Rott.
FLENSBURG 9 Mei, *Joosten* Jantina, Stettin.
STRAALSUND 2 Mei, *Koning* Haven, Lubeck; — 8 *Faber* Froukje, Malmö; *Eggers* Adagio, Rendsburg.
SWINEMUNDE 8 Mei, *Heins* Georgina Wubbina, Londen; *Kempen* Nijverheid, Rott.; *Bos* Elisabeth, Bremen.
PILLAU 9 Mei, *Feijen* Stella Maris, Grangemouth; *Aiking* Twee Gezusters en *Poelman* Marianne, Newcastle.
BOLDERAA 6 Mei, *Hubert* Texel, Havre.
LANDSCRONA 5 Mei, *Wessels* Elisab. Machtelina, Hartlepool.
KOPPENHAGE 9 Mei, *Bekkering* Onderneming, Zwolle; *Teensma* Adolph Eduard, Sunderland.
LANDSORT 6 Mei, *Knoll* Elisabeth, Fernambuck.
TONNINGEN 7 Mei, *Hoekstra* Anna, v. Hartlepool n. Nykiöbing, *Feiken* Alida Adriana, n. Koningsb. en *Suk* Welvaart, n. Stettin, beide v. Bremen; *Lukje* Ida, v. Newc. n. Fredrikst.; — 8 *Reents* Alida, v. Grangem. n. Rendsburg; *de Jonge* Diewerdina, v. Newc. en *Smedes* Pietron. Alberdina, v. Hamburg, beide n. Hadersl.; *de Boer* Jantina, v. Hamburg n. Dantzig.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Mei, *Groeneveld* Prinses Amélie, Samarang; *Pot* Grietje Weemhoff, Napels; *de Wall* Gezina, Harburg; *Albers* Elschlea en *Peters* Annette, Hamburg.
TEXEL 11 Mei, *Berk* Jacoba en Christina, Bat.; *van Marle* Amalia Augusta, Cardiff; — 12 *Rapp* Ardjoeno, Bat.
BRIELLE 11 Mei, *de Jonge* Margaretha Meijering, Dantzig; *Jonker* Johanna Christina, Altona; *Feddes* Meta Gesina, Hamburg.
VLISSINGEN 9 Mei, *Swart* Sancta Maria, Bilbao; *Last* Marie Emelie, avont.
MELBOURNE 1 Maart, *de Wijn* California, Sydney.
SYRA vóór 8 Mei, *de Boer* Everhardus, Konst.
MALTA 29 April, *Pot* Broedertrouw, Queenstown.
NANTES 9 Mei, *Oldendorp* Kooger Pelder, Amst.
BREMERHAVEN 9 Mei, *Bakker* Jonge Lieffert, Stettin; *Geltes* 2 Gezusters, Groningen.
TONNINGEN 7 Mei, *Balkema* Juffer Grietje, Catingzijl; — 8 *Banning* Marchina, de Maas.

Gepraaid 7 Mei, Blankenberg Z. 4 mijlen, *Brughts* Broederschap, hebbende 24 dagen reis v. Belfast n. Riga. — Den ..., op 49° 11' N.Br., 5° 50' W.L., *v. d. Meijden* Macassar, v. Rott. n. B. Ayros. — Den ..., op de hoogte van Goudstaart, *Buining* Magdalena, v. Liverp. n. Nerva. — Den 1 Mei, op de hoogte van Wight, *Spiegelberg* Geertr. Maria, v. Dordr. n. Bat.

GRONINGEN, 13 Mei. Binnengekomen het hek-tjalkschip de 4 Zusters, groot 50 last, kapit. *W. H. Mugge*, van de Pekela, gebouwd op de werf van *C. Bodewes*, te Kiel.

DELFZIJL, 13 Mei. Binnengekomen *Zuidema* Hillechiena, Termunterzijl; *Vrijman* Jantje Tina, Baltrum; *Bolmeijer* Onrust en *Schuur* de Hoop, Hamb.; *Nieland* Hoop en Liefde, Bremen; *Nieland* Trinette, Noorwegen.

Vertrokken *Kragt* Vr. Aaltje, Emden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

8 Mei. *Pronk*, Hendr. Gesiena, v. Stettin n. Leven, m. gerst.
9 — *Bekkering*, Berend. Huges, v. Stettin n. Hull, m. gerst.
Fenenga, Geertje Dijkstra, v. Newc. n. Petersb., m. steenk.
de Jonge, Castor, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Schenk, Aldina Anna Susanna, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Ebes, Grietje, v. Bergen n. Dantzig, m. haring.
van Wijk, Jenny, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
de Boer, Boreas, v. Newc. n. Dantzig, m. steenk.
Brons, Juffer Ellegonda, v. Bergen n. Nerva, m. haring.
Dowes, Harmonie, v. Bergen n. Petersb., m. haring.
Vos, Cornelia, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
v. d. Wal, Geerdina, v. Bergen n. Petersb., m. haring.
v. Slooten, Caspar de Robles, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Bakker, de Vriendschap, v. Rott. n. Petersb., m. stukg.
Mester, Philippus Corn., v. Newc. n. Petersb., m. steenk.
Mester, Hensina, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
10 — *Nieboer*, Hendrika, v. Bergen n. Petersb., m. haring.
De wind den 8 Mei Z., Z.Z.O.; den 9den O.N.O., O.; den 10den N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 12 Mei, *Spijkman* Hendr. Margar., Stockh.; *Luikens* Gesina Johanna, Dantz.
BRIELLE 12 Mei, *Banting* Marchina, Straalsund.
LONDEN 10 Mei, *de Jonge* Jantina, Gron.; — 11 *Mink* Maria Wilhelm., Königsb.
GRAVESEND 9 Mei, *Brouwer* Agina Undina, Randers.
Bij GOUDSTAART .. Mei, *Kroon* Tekla Johanna, v. Bordeaux n. Petersb.
Ter reede van MULLION 10 Mei, *Ouwehand* Bordeaux, v. Cette n. Rotterdam.
Bij DEAL 9 Mei, *Lange* Rijnbrand, v. Amst. n. Suria.; *Jansen* Brouwershaven, v. Sunderl. n. Singapore.
LIVERPOOL 10 Mei, *Eefting* Hermanna, Nantes; — 12 *Schaaf* Joanna Jacoba, Koningsb.
St. DAVIS 8 Mei, *de Groot* Christ. Jacoba, Leith.
CARDIFF 8 Mei, *de Best* Carolina, Rott.; *v. Alkemade* Cornelis Gips, Dordt.
NAPELS 4 Mei, *v. Groenenberg* Oncko en Johann, Amst.
BOSTON 26 April, *Leeflang* Stella Maris, Rott.
St. HELENA 22 Maart, *v. Rhijn v. Alkemade* Prinses Amalia, v. Bat. n. Rott.; heeft de reis voortgezet.
DANTZIG 8 Mei, *Meijer* Geertina en *Pluktje* Hermanna Hendrika, Londen; — 9 *Mooi* Noordster, Delfzijl; — 11 *van der Laan* Jantina Hamburg.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Mei, *v. Emmen* Helena Brons, Napels; *Muller* Antje, Harb.; — 13 *Besier* Elisab. en Antoinette, Bat.; *Arrema* Vrije Fries, Newc.; *Teensma* Aukjen, Petersb.; *Panjer* Gesina, Eugenw.; *Olthoff* Alberdina, Aarhuus; *Overgaauw* Johanna Maria, N. Diep.
TEXEL 12 Mei, *Everts* Drie Aurelia's, Venetie; *Alberts* Preciosa, Archangel; — 13 *Noordhoek Hegt* Stad Enschedé, Bat.
VLIE 10 Mei, *Munneke* Eendragt, Engeland.
MAASSLUIS 12 Mei, *Mets* Vier Gebroeders, Newc.
VLISSINGEN 9 Mei, *Karsies* Hillechiena Wilkena, avont.
MELBOURNE 4 Maart, *Herderschee* Amsterdam, Bat.
CARDIFF 8 Mei, *Hazewinkel* Bernhard Hertog van Saxen Weimar, Hong Kong.
LIVERPOOL 9 Mei, *Wilkens* Johanna, Santander.
SWANSEA 9 Mei, *Stikkel van Dam* Java, Shanghae; *Rooderkerk* West-Capelle, Singapore.
BAYONNE 8 Mei, *Kaiser* Harmonie, Cardiff.
GENUA 7 Mei, *Puncke* Bernardus, Laguayra.

In lading.

NEWYORK 28 April, *Timmermans* H. Willebrordus, Amst.
NAPELS 7 Mei, *v. Duinen* Regina, Antw.
LONDEN 9 Mei, *v. Ree* Vereeniging, Stettin; — 11 *Kramer* Harmonie, Harburg.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 9 Mei, *Immink* Prins Veldmaarschalk, Hong Kong.
LIVERPOOL 9 Mei, *Potjewijd* Alida Elisab., Nerva.
LONDEN 11 Mei, *Kuipers* Vr. Maria, Harlingen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 8sten tot en met den 14den Mei 1857 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 10 dochters; gehuwd 14 paren; overleden 14 ouden en 9 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 12 *Mei*. Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 390.

AMSTERDAM, 13 *Mei*. Tarwe ruim prijshoudend met weinig handel: 130 ℔ n. b. Pools. *f* 402; 127 ℔ Rijn *f* 345; 129 ℔ n. Geld. *f* 357; 126 ℔ dito *f* 340. — Rogge iets hooger met goeden handel: 120 ℔ Amerik. *f* 238; 121 ℔ n. Pruis. *f* 221; 118 ℔ n. Norder *f* 209; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 220; 116 ℔ n. Inl. *f* 191 aan de Zaan. — Gerst in een doen: 110 ℔ jar. Deensch *f* 198. — Boekweit prijshoudend. Bij partij verkocht: 114 ℔ Holst. *f* 261.

Koolzaad onveranderd: Fransch 83½ p. vl.; Friesch 68 p. vl.; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 82 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets williger: op 6/w. *f* 53; vlieg. *f* 51,50; Sept. en Oct. *f* 48 a *f* 48,25; Nov. en Dec. *f* 47,75 a *f* 48. — Lijnolie dadelijk en op levering hooger betaald: op 6/w. *f* 43,75; vlieg. *f* 42,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 43. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50.

LONDEN, 11 *Mei*. Van inl. Tarwe was heden de graanmarkt goed voorzien; koopers waren echter niet te vinden dan tot 2 sh. prijsverlaging, waarin houders niet wilden toestemmen, zoodat het meerendeel onverkocht bleef. Vreemde weinig begeerd en prijzen onveranderd. Gerst vast op de koersen der vorige week. — Boonen en Erwten souteneren de vorige verhooging. Haver lusteloos op de verhooging van 6 p. van l.l. Maandag.

Van den 13*den*. Haver vaster, overige soorten flaauw met geringen omzet.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 11 *Mei*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren matig. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 274 ossen en koeijen, 246 kalveren, 939 schapen en 1 varken. Hoewel de voorraad van vee ter markt van heden niet groot was, bestond er weinig kooplust en gingen de verkoopen slechts traag van de hand tot omstreeks de vorige prijzen. Van runderen waren er 3867 en van schapen en lammeren 21,210 stuks ter markt. Vooral laatstgenoemde waren flaauw.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *Mei*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95⅛. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25$\frac{3}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 38¼; Dito, Buitenl. £ 85, 3 pCt. 41⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45⅛; Dito 1856, 3 pCt. 44¼. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103⅞; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 97¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76½; Dito Dito 2½ pCt. 39$\frac{5}{16}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87$\frac{9}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77½. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21½. — Russische spoorweg-aandeelen *f* 77, *f* 79½.

Muzijk en Zang,

op DONDERDAG, en gedurende de Kermis ELKEN AVOND, te 10 uur, door de Familie KLOBB..., in de BENEDENZAAL van B. TEN ...

GRONINGEN, 14 Mei 18..

Muzijk en Zang,

gedurende de Kermis, ten Huize van **P. A. L. MEURS SLUITER**, *Koffijhuishouder* achter het Stadshuis.

Zaturdag den 16den Mei 1857,

en gedurende de Kermis ***elken avond*** **SOIRÉE MUSICALE** door de Familie ***HOLSBERGER***, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. **DE JONGE**, des avonds te 9 uur.

Gedurende de Kermis

zal het **TYROLER MUZIJKGEZELSCHAP** de Familie ***HANGARD***, telkens des ZONDAGS en DONDERDAGS MIDDAGS zich laten hooren bij den Koffijhuishouder **W. DE JONGE**, buiten de Heerepoort.

SALON DES VARIÉTÉS
van J. E. DUPORT,

staande de **welingerigte Schouwburgtent** op de Groote Markt, de tweede van af het Stadshuis.

Heden, VRIJDAG den 15den Mei:

HET BUSKRUID-VERRAAD IN 1605,

OF

de Hoefsmid van St. Patrick,

Geschiedkundig Blijspel met Zang, in 2 Bedrijven.

DAARNA:

DE STIEFMAMA,

Blijspel in 3 Bedrijven. Aanvang te 8 uur.

STADS-SCHOUWBURG.

Door het personeel van den grooten AMSTERDAMSCHEN SCHOUWBURG, onder directie van J. EDUARD DE VRIES, op **Zaturdag** den 16den Mei 1857:

BEN LEÏL,
DE ZOON VAN DEN NACHT,

Groot Drama van **V. SÉJOUR**, in 8 Tafereelen.

Aanvang te 7 uur precies.

THÉATRE
CHINOIS ET MILITAIRE,

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN

VAN DEN BUSSCHE & PHILIPPE,

van *Parijs*,

staande met eene FRAAIJE TENT op de Groote Markt, te beginnen DONDERDAG den 14den tot en met den 23sten dezer maand.

Dagelijks 2 Voorstellingen,

de EERSTE te geven des avonds om **6 uur**, en de TWEEDE, GROOTE en VOLLEDIGE AVOND-VOORSTELLING, aanvang nemende precies te **8 uur.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. DIEPHUIS
en
M. E. E. J. WINTER.

GRONINGEN, 9 Mei 1857.

*** Gehuwd:

KLAAS GAAIKEMA,
van *Oldehove*,
en
GRIETJE BENNEMA.

DEN HAM, 11 Mei 1857.

*** Getrouwd:

JOHANNES KLUGKIST
en
JOHANNA DE HAAN.

GRONINGEN, 14 Mei 1857.

*** Heden, den 12den Mei 1857, is te *Onderdendam* voorspoedig van eene *DOCHTER* bevallen, Vrouwe S. P. GREVERS—BECKERINGH.

*** Heden overleed, in den ouderdom van vijftig jaren, Mr. CORNELIS STAR NUMAN, *Doctor in de Letteren en Hoogleeraar in de Regten aan deze Hoogeschool*, diep betreurd door mij en mijne drie nagelatene Kinderen.

GRONINGEN, 9 Mei 1857.

O. C. S. VAN SWINDEREN,
Wedw. STAR NUMAN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na een langdurig lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot TONNIS VAN DUINEN, in leven *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Mantgum en Schillaard* (Provincie *Friesland*). Hij stierf in den ouderdom van ruim 40 jaren, mij nalatende twee Kinderen, en de herinnering aan de genoegens van eenen 15jarigen echt.

MANTGUM, 9 Mei 1857.

G. REIZER,
Wedw. VAN DUINEN.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 64 jaren en 5 maanden, Mr. JOHAN JACOB DE SITTER, in leven *Notaris ter dezer Stede.*

GRONINGEN, 10 Mei 1857.

*** Sedert 14 dagen tusschen hoop en vrees levende omtrent het lot van de Equipage van het schip *de Landbouw*, kapit. P. H. FEKKES, werden wij heden in diepen rouw gedompeld door het ontvangen van berigten, dat het vaartuig bij het eiland *Maij* met man en muis vergaan is. Onze oudste Zoon AZING ROELFS LANTING, *Stuurman aan boord van gemeld vaartuig*, verloor alzoo in 26jarigen ouderdom het leven, waarvan wij bij deze aan deelnemende Familie, Vrienden en Bekenden kennis geven.

ZOLTKAMP, 11 Mei 1857.

J. A. DE BOER.
M. A. LANTING.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne veelgeliefde Zuster, ROLANDA JOANNA CLASINA VAN RIJSSEL, in den ouderdom van bijna 52 jaren.

GRONINGEN, 12 Mei 1857.

Wed. M. J. SLADOOT,
geb. VAN RIJSSEL.

*** Heden overleed, tot onze droefheid, ons geliefd eenigst Dochtertje ROMKTJE KLAASENS, in den jeugdigen leeftijd van 4 jaren en bijna 5 maanden.

GRONINGEN, 12 Mei 1857.

T. T. OOSTENGA.
P. OOSTENGA, geb. NOORDHOFF.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwdzoon, in den ouderdom van ruim 55 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, GEERTRUIDA WANDELE, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna 31 jaren.

GRONINGEN, 12 Mei 1857.

C. R. VAN DER MEER.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van bijna 87 jaren, onze waarde Oom PIETER BAZUIN, vroeger *Landbouwer* alhier.

HELPMAN, 12 Mei 1857.

L. POELMA.
A. POELMA—BAZUIN.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** LEEUWARDEN, 12 Mei 1857. Heden overleed, in den ouderdom van één jaar en vijf maanden, FLORENTINE JOHANNA BERNARDINE, teergeliefd jongste Dochtertje van Jhr. Mr. J. E. VAN PANHUIJS en Vrouwe A. M. C. VAN PANHUIJS—ALBERDA VAN EKENSTEIN.

*** Bij den Boekhandelaar **C. H. SCHETSBERG**, te *Goes*, zijn heden uitgegeven:

Onderstaande WERKJES van

S. CROMMELIN,

Rustend Leeraar bij de Hervormde Gemeente te Leeuwarden.

WAARSCHUWING TEGEN HET MISBRUIKEN VAN DEN NAAM VAN GOD. **Tiende druk.** Prijs 15 Cts.

HARTELIJKE OPWEKKING TOT HET IJVERIG STREVEN NAAR REINHEID VAN HART EN WANDEL. **Achtste druk.** Prijs 25 Cts.

En debiteert met succes:

WELMEENENDE RAADGEVINGEN AAN STUDERENDE JONGELINGEN, MAAR OOK AAN ANDEREN VAN DEN BESCHAAFDEN STAND. **Derde druk.** Prijs 60 Cts.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is van de pers gekomen:

VROUWENLEVEN;
BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,
OTTILIE WILDERMUTH

NAGESCHETST
DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Met Vignet. **Prijs *f* 3.50**; gebonden in blaauw Linnen band met vergulde Stempels ***f* 3,90.**

HET OOSTENRIJKSCHE CONCORDAAT
beschouwd in het licht der geschiedenis.

Uit het Engelsch.
Prijs *f* 0.75.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het **SCHARMER-ZIJLVEST** gedenken, op **Dingsdag den negentienden dezer**, de **SCHOUWING** te doen over den ***REITDIEPS-DIJK*** en over de ***PENDAMMEN***, overeenkomstig de Publicatie, daarvoor aangeslagen ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

GRONINGEN, 12 Mei 1857.

Namens de Gecommitteerden voornoemd,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

DAGELIJKSCHE STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN

Groningen en *Delfzijl*, *v. v.*,

in verbinding met de STOOMBOOT van *EMDEN*, aanvangende **VRIJDAG den 15den Mei e.k.**

Vertrek van *Groningen* n. *Delfzijl* 's morgens te 8 uur.
Adres: ELEMA, buiten de Steentilpoort.

" van *Delfzijl* n. *Groningen* een half uur na aankomst der Stoomboot van *Emden*, pl. m. half 2 uur.
Adres; bij den Ondergeteekende.

Den laatsten ZATURDAG van iedere Maand **geen Vaart.**

DELFZIJL, 11 Mei 1857.

De Agent:
K. HAZENHOEK.

Maandag den 18den Mei 1857,

's morgens te 11 uur, zal, bij de Behuizing vroeger bewoond door den Heer H. LOFVERS MEIJER, in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke hoeveelheid, van genoemde Behuizing afkomstige **BENTHEIMER STEEN**, geschikt voor ***KLOPZERK.*** Aldaar 's morgens vóór den Verkoop te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 16den Mei 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Eene partij nieuw aangevoerde **HOUTWAREN**, bestaande in NOORDSCHE VUREN- en OOSTZEESCHE GREENEN BALKEN; eene groote partij BREVIGSCHE en OSTERRUSOER JUFFERS, ELLINGS, KOLDERS en ELLEJUFFERS, en voorts eene partij WRAKKE LAT, SCHALEN en AFDEELEN.

NB. Eene partij BALKEN en JUFFERS zullen voetstoots worden verkocht.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij zich in de Nieuwe Ebbingestraat, Westzijde, lett. N, nomm. 44, gevestigd heeft als **WOLLEN-, ZIJDE- en STOFFENVERWER**, en daarbij tevens een WINKEL heeft geopend voor **LAKENS, WOLLEN STOFFEN en MANUFACTUREN**; ten welken einde hij zich, onder belofte van prompte behandeling, beleefdelijk aanbeveelt.

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

W. DIEPHUIS.

J. G. SISSINGH,

BANKETBAKKER, maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hem van nu af aan eene **MAMEE** voor **VERVERSCHINGEN** in gereedheid zal zijn.

GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN.

Ondergeteekende eenen **WINKEL** in **smaakvolle**

Gouden en Zilveren Werken

geopend hebbende, tevens bekend zijnde met alle in dat Vak voorkomende REPARATIEN, beveelt zich ten vriendelijkste aan en belooft eene prompte en civiele bediening.

J. FELDBRUGGE,
Brugstraat.

VLAAMSCHE LINNENS en **WATERTWISTEN** voor GORDIJNEN in alle breedten, **NETELDOEKEN ENZ.** op nieuw ontvangen bij

W. WEGERIF.

GRONINGEN, 14 Mei 1857.

De ondergeteekende maakt aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij **niet** met hare KRAAM op de Kermis staat, maar haar **WINKEL ruim gesorteerd** is van alle soorten van **DAMES STROO- en ZIJDEN HOEDEN, BLOEMEN en LINTEN, ENZ., ENZ.**; verzoekt verder gunst en rekommandatie.

Wedw. PRUIDON,
aan de Vischmarkt, het 2de Huis van de Haddingestraat.

De ondergeteekende **BEDANKT** zijne Begunstigers voor het genoten vertrouwen en beveelt zijnen OPVOLGER in hetzelve aan.

A. A. ALTING, Nieuwen-weg.

De ondergeteekende maakt aan zijne Begunstigers bekend, dat hij de **BROODBAKKERIJ** van A. A. ALTING heeft **overgenomen**; hopende door eene goede behandeling zich eens ieders gunst waardig te maken.

J. VAN DER WAL, Oude Ebbingestraat,
lett. A no. 197.

De ondergeteekende neemt de vrijheid, aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij zijne AFFAIRE als

BORSTELMAKER

heeft **verplaatst** van voor de Oosterpoort naar de **NIEUWE BOTERINGESTRAAT**, Westzijde, lett. M, no. 16, het 4de Huis van de Leliënstraat, alwaar hij steeds ruim voorzien zal zijn van **alle soorten** van BORSTELGOEDEREN, ZEEMLEER, DWEILEN, SCHOTELDOEK; MANS- en VROUWENKLOMPEN, en hetgeen verder tot een kompleten ***BORSTELWINKEL*** behoort.

JOH. KLUGKIST.

A. C. DE JAGER,

Weduwe van wijlen E. POL, van *Groningen*, maakt aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij weder met hare **POFFERTJESKRAAM** staat bij de Folkingestraat. Het zal haar een groot genoegen zijn dezelfde gunst te mogen erlangen, die zij de vorige jaren heeft mogen genieten; belovende eene zindelijke bediening, met gebruik van Zilver.

Depot van Thee.

Bij den ondergeteekende zijn voortdurend verkrijgbaar, de **THEEËN** uit het Magazijn van **VAN HOUWENINGE & VISSER**, afgewogen in **verzegelde pakjes** van 2½ Ned. Pond, 1 Ned. Pond, 5—2½ en 1 Onc., waarop nommer en prijs, die zich bepaalt van af 80 Ct. en hooger, zijn vermeld.

PRIJSCOURANTEN zijn gratis te bekomen.

J. V. HUISINGA, JR., Groote Markt te *Groningen.*

ONTVANGEN:

Eene groote partij **beste WESTFAALSCHE EIKELHAMMEN, GEROOKT VLEESCH** en **SAUSICES DE BOULOGNE.**

Wedw. WINTERWERP, *Groote Markt.*

Iemand genegen zijnde om op solide voorwaarden *f* **1** à *f* **2000** tegen 4 à 4½ pCt. rente te beleggen, gelieve zich te adresseren onder letter A Z aan het BUREAU dezer COURANT.

Om dadelijk in dienst te treden,

wordt gevraagd, in een ***MANUFACTUURWINKEL***, een **BEDIENDE**, met het VAK bekend, P. G., van goede Getuigschriften voorzien. Adres onder letter W. aan POSTKANTOOR *Winschoten.* Brieven *franko.*

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,

Mei 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
3	765,13	764,58	764,30	6,3	9,7	6,0	0,88	0,62	0,79	N.N.W.	N.W.	N.W.t.W.	bewolkt.	wein. bew.	bewolkt.
4	763,41	763,09	763,91	6,0	10,0	6,0	0,89	0,55	0,83	N.	N.t.W.	N.t.W.	betrokken.	bewolkt.	„
5	764,99	765,83	766,44	6,5	8,8	5,8	0,71	0,52	0,77	„	„	„	„	„	helder.
6	767,07	766,80	767,07	7,2	10,2	6,0	0,73	0,48	0,71	N.t.W.	„	„	wein. bew.	wein. bew.	„
7	766,82	765,82	765,81	6,8	10,4	7,0	0,85	0,65	0,86	„	N.N.W.	N.	bewolkt.	bewolkt.	wein. bew.
8	764,35	762,89	762,56	9,2	14,2	9,3	0,73	0,45	0,73	O.N.O.	O.	N.O.	„	„	helder.
9	762,33	760,12	760,03	8,5	14,0	10,8	0,75	0,52	0,72	„	O.t.N.	O.N.O.	helder.	„	bewolkt.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.